

KARÁCSONYI SZERETETHIMNUSZ

Ha a házamat fenyőágakkal, gyertyákkal, égőkkel és csilingelő harangocskákkal díszítem fel, **de a családom felé nincs bennem szeretet**, nem vagyok egyéb, mint díszlettervező.

Ha karácsonyi süteményeket sütök kilószámra, ízletes ételeket főzök, és az evéshez csodálatosan megterített asztalt készítek elő, **de a családom felé nincs bennem szeretet**, nem vagyok egyéb, mint szakácsnő.

Ha a szegény konyhában segédkezem, az öregek otthonában karácsonyi énekeket zengek, és minden vagyonomat segélyként elajándékozom, **de a családom felé nincs bennem szeretet**, mindez semmit nem használ nekem.

Ha a karácsonyfát csillogó angyalkákkal és horgolt hópelyhekkal díszítem fel, ezernyi ünnepen veszek részt, a templomi kórusban énekelek, **de Jézus Krisztus nincs a szívemben**, akkor nem értettem meg, miről is szól a karácsony.

A szeretet félbeszakítja a sütést, hogy a gyermekét megölelje.

A szeretet hagyja a lakásdíszítést, és megcsókolja a házastársát.

A szeretet barátságos az idő szűke ellenére is.

A szeretet nem irigyel másokat házukért, amiben jól kiválasztott karácsonyi porcelán és odaillő asztalterítő van.

A szeretet nem kiált rá a gyerekekre, hogy menjenek már az útból, hanem hálás érte, hogy vannak, és útban tudnak lenni.

A szeretet nem csak azoknak ad, akik-től kap is valamit, hanem örömmel ajándékozza meg épp azokat, akik ezt nem tudják viszonzni.

A szeretet mindent elvisel, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr.

A szeretet soha el nem múlik.

A videojátékok tönkremennek, a gyöngysorok elvesznek, a számítógépek elavulnak, **de a szeretet ajándéka megmarad.**

... hogy az ünnep valóban Ünnep legyen!

A természet az egyre rövidülő nappalokkal, a hosszú, sötét estékkel figyelmeztet: közeleg a tél. A karácsony, a szeretet ünnepe. Jézus születése. S mi lázás készülődésbe kezdünk. Hogy fény, csengőszó, öröm és hála vegyen körül, s töltsse be a szívűnket, lelkűnket.

Mindannyian tudjuk a lázas készülődés azonban nem elég. Kell az elcsendesedés, a mécses fényénél való emlékezés: az Istenhez fordulás, az ima. S a közös készülődés.

Az adventi koszorú készítése már hagyomány, hiszen Cirill atya segítségével 15 éve izgalommal, illatos fenyőágak, színes bogycsok, tobozok között szorgoskodik gyermek, szülő, segítő.

S a szentmisén közösen meggyűjtjük az első gyertyát, az elkészült és megszentelt koszorúk a családok asztalának dísz lesz négy héten át.

A Fő téren a Szentháromság szobor körül a cserkészek készítenek az egész város számára ünnepváró pompás koszorút, s az első adventi vasárnap délután iskolások, óvodások köszöntésével gyűjtják meg a lángot: „Örüljete, készüljete!”

Szent Miklós, a Mikulás érkezését sok-sok kis gyermek várja izgalommal, nagy örömmel.

Nagyszerű látni őket, erősítik bizalmunkat, étellel telítik a templomot.

Az idén a lelki napot Papp Tihamér

szentendrei ferences atya vezette: bizalommal, merészen lépünk Isten felé – mondta. Ne féljünk az ima mélységétől. Segít megismerni önmagunkat, a bűnbánattal jobbá válnunk és szebbé tenni

a világot magunk körül. Mindezt a Szűzanya segítségével. A szentgyónás lehetőségével, ünnepi igehirdetéssel zárult a nap.

A második gyertyát a vasárnapi szentmisén a ministránsok gyűjtötták meg, a harmadik a cserkészeké, a negyedik gyertyát újra egy család tagjai gyűjthetik meg: elolvassa a Szentírás üzenetét, s a közösség könyörgéseit, az Úr áldását kérve.

A kisgyermek szombat délutáni kézműves fogla-

kozáson készítenek apró, kedves ajándékokat szüleiknek.

Szombatonként hajnali szentmisén kérjük Isten segítségét a megszületendő gyermekekért. Sokunkban újra éled a hajdani roraték emléke: sietős léptek a fagyos hidegben, a csillagfényes égbolt alatt. A templomban mégis teljes szívvel, odaadással énekeltünk, imádkoztunk. Nagy örömmel egy másik gyermekkoromból ismert szép szokás is visszatért a keresztyén közösségünkbe. A Szállást kereső Szent Család. Kilenc estén keresztyénül kilenc család fogadja a Szent Családot ábrázoló képet, imádkozik együtt, készül az isteni kisedet születésére.

Lassan hagyománnyá válik az adventi ferences koncert, ahol gyermekeink, fiatal és felnőtt társaink művészi előadásaiban gyönyörködhetünk. A szereplők A Czuczor Gergely Alapiskola kicsinyek kórusa, Adamovics Viktória, Nagy Lilla, Gál Noémi, Dóczé Dávid, Szabó Dávid, ifj. Kiss András, Fekete Tamás, Czuczorosok énekkara és Kádek Tibor.

A segítség, adakozás is az előkészület fontos része. A hívek tartós ételkészletet, édességet, pénzzadományt ajánlanak fel

a rászoruló családoknak. Első alkalommal a magyar alapiskolával közösen gyűjtünk. A pénzzadományból gyümölcsöt, finomságokat vásárolunk. S 35 család ünnepét tesszük teljesebbé a Szechenyi György Baráti Kör segítségével.

S ha figyelmesen részt veszünk az előkészületben, ha jól várakozunk, Karácsony este tiszta szívvel, boldog hálával fogadhatjuk a megszületett Gyermekeket.

Istenes Marica

Magyar karácsonyi szokások

A karácsony sokaknak ma is a legmeghittebb, szent ünnep, amely nem lehet teljes a templomi szertartások és szokások nélkül.

A decemberi népszokások sorát a **Luca napja** nyitja. A hiedelem szerint **december 13-án** a téli hosszú éjszakákkal, vagyis a sötétséggel Szent Luca átalakult boszorkánnyá. A boszorkányok elriasztására a kulcslyukba fokhagymát dugtak, az ajtófélfába kést állítottak, az ajtóra fokhagymával keresztet rajzoltak, vagy a seprűt keresztbe rakták. Ezen a napon elkezdik készíteni a **Lucaszéket**, amelyet karácson előestéjére fejeznek be. Aki a templomban az éjféle misén rááll, az meglátja ki a boszorkány. A lányok szívesen jósolnak Lucakor vajon ki lesz a jövődöbelijük. E napon semmit se volt szabad kölcsönkérni vagy adni, nehogy az a boszorkányok kezére jusson. A hagyomány szerint a nők nem dolgozhattak, mert ha Luca napján fonnának vagy varrnának, nem tojnának a tyúkok. Luca napján a fiúk elindultak meglátogatni az ismerős házakat és jókí-

vánságaikért cserébe adományokat vártak. Ha ez elmaradt, akkor viszont átkokat szórtak a házra.

Az ünnep előtti negyedik vasárnap kezdődik és december 24-ig tart az **advent**, ami egyben az egyházi év kezdetét is jelenti. Négy hete a karácsonyra való előkészület időszaka. Új keletű népszokás az **adventi koszorú** készítése: karácsony közeledtével minden vasárnap eggyel több gyertyát kell meggyújtani. Az estét egykor a gyertya mellett, adventi dalok éneklésével töltötte a család.

A karácsonyra való készülődés értelme a Vendég (a világra születő Kisded, s vele az újnak, újesztendőnek) **várása.** Nemcsak a házat és környékét (istállót) rakták rendbe, tisztították különös gondal a vendégvárás követelményei szerint, hanem amennyire csak lehetett, rendezni próbálták az emberi kapcsolatokat is: a Karácsony az új és a régi, a kezdet és a vég találkozója is, ezért a problémás ügyeket (pereket) próbálták lezárni, a tartozásokat megadni, elmaradt ígéreteket teljesíteni, a nézeteltéréseket tisztázni, a kapcsolatokat tágitani és megújítani.

Ádám Éva napján, december 24-én volt a **karácsony böjtje**, amely a Hamvazószerda és a Nagypéntek mellett a legszigorúbb, de örömmel vállalt böjti nap. Ilyenkor reggelire csupán kenyeret és olajba áztatott savanyú káposztát ettek, vagy csak kenyéren és vízen böjtöltek. A böjti ebédre üres bableves és mákos guba vagy mákos tészta készült. Így a keresztény ember a nagy ünnepekre böjttel, megtartóztatással, testi-lelki tisztálkodással készült, hogy így érdemelje ki a karácsony, ill. újesztendő áldásait. Az esthajnalcsillag feljövetele után került sor az **ünnepi vacsorára**, amely előtt azonban a gazda nem mulasztott el az udvaron a levegőbe lógni, és ezzel elkergetni a gonosz lelkeket. Eközben a gazdasszony mindent előre kikészített a **karácsonyi asztalra**, mert a vacsorát végig felállás nélkül kellett elfogyasztani. Imádkoztak, majd első fogásként mézbe mártott fokhagymát, dióbelet ettek, ugyancsak gonoszűző céllal. A ma is továbbélő szokások szerint a karácsonyi asztal elképzelhetetlen hal, beigli, valamint dió és a család összetartását szimbolizáló kerek alma nélkül. Sok helyen vacsora után ma is annyit sze-

ltre vágunk egy almát, ahányan ülnek az asztalnál, mondván: amilyen kerek az alma, olyan kerek, összetartó legyen a család a következő esztendőben. Az asztalra gabona magvakat helyeztek el, ebből adtak a baromfiknak, hogy jól tojjanak, az asztal alá pedig szalmát tettek, annak emlékére, hogy Jézus jászolban született. Később ezt a szalmát a jószág alá tették, hogy egészséges legyen, de volt ahol a gyümölcsfákra is kötözköztek belőle, jó termést remélve. Néhol még szerszámokat, házi eszközöket is tettek az asztal alá, hogy azokban is szerencsésük legyen a következő esztendőben.

Karácsonykor a ház körüli állatokat gondosan ellátták, mivel különös hiedelmek kapcsolódtak hozzájuk. Voltak, akik azt tartották, hogy az állatok karácsonykor beszélni tudnak.

Karácsony napján került sor a **betlehemezésre** is: ezt a játékot eredetileg templomokban, majd később házakhoz járva adták elő a gyerekek. Gyakran állatok is szerepeltek benne, a gyermek Jézust pedig élő kisbabával jelenítették meg. A szereplők - pásztorok, angyalok, Mária, József - ma is eljátszzák a Jézus születéséről szóló bibliai történetet, majd átadják ajándékaikat, jókívánásaikat. Ezután a háziak megvendégelik őket.

Évszázadokkal ezelőtt karácsony napján életfát, termőágot vittek a szobákba, amely az évről évre megújuló természet mágikus jelképe volt. A XIX. században fel-tűnő díszített **karácsonyfa** ezt teljesen ki-szorította, jobban mondva helyettesítette. Karácsony éjszakáján a madarak is csi-cseregnak, énekelnek örömben, mert **Szent Ferenc atyánk karácsony napján** az összekoldult búzát kivitette a dűlőút-ra, kiszóratta az ég éhező madarainak; ezért kell nekünk is az ablak párkányára búzaszemeket szórni.

A népi szimbolikából nem hiányzik a bárány, hiszen Isten báránya a barmok között született a világra. A **karácsonyi bárány, kisbárány, Jézuska báránya** régebben házilag készült: szikföldből, esetleg sárból, vékony fácskából, gyufa-szálból készült a lába, borsóból a szeme, végül báránygyapjút ragasztottak rá. Ka-rácsony estéjén a köszöntő gyermekek kapták ajándékba.

Az ajándékozásnak központi helye van karácsonykor. Amikor az ember aján-dékot ad, ezzel elismeri: azért tud adni, mert Isten előbb adott neki; mindene Is-tentől való ajándék, s csak ezt adja tovább a másik embernek. Régebben az ajándék apró, minimális anyagi értéket képvi-selő dolog volt: valami a természet kin-cseiből (pl. gyümölcs), ill. a saját kezűleg készített tárgy. Ugyanakkor, mindenkit megajándékoztak, aki az ünnep kapcsán bekopogott köszönteni, jót kívánni: egy-egy szem dióval, almával, süteménnyel stb., s a kapott ajándék mindig utalt a karácsony misztériumára, Kis Jézus-, Mária-szimbólum volt. Az ajándékban tehát a megajándékozott a mennyország egy darabkáját kapta, ez volt az öröme is az ajándéknak.

A Karácsonyt követő időszakhoz kapcsolódik a **regölés hagyománya**: az **István napjától, december 26-tól** újévig járó regösök különféle énekeket adtak elő és jókívánásokat mondtak a ház lakóinak. A regölés lényegében természetvarázsló énekmondás, köszöntés - bőségvarázsló, párokat összehoronáló, adománygyűjtő szokás volt.

A **borszentelésre Szent János napján, december 27-én** került sor régen. Ezen a napon minden család bort vitt a temp-lomba, amelyet a pap megáldott, mivel a szentelt bornak mágikus erőt tulajdoní-tottak. Beteg embert, állatot gyógyítottak vele, illetve öntöttek belőle a boroshor-dókba, hogy ne romoljon el a bor.

December 28. az Aprószentek Ünnepe, amelyen egykor különös módon "gondos-kodtak" arról, hogy a gyerekek egészsége-sek maradjanak: megvesszőzték őket. A legenda szerint minden fiúcsecsemő "ap-rószent", akit Heródes király a gyermek Krisztus keresésekor megöletett.

Amíg karácsonykor és más ünnepeken a fő fogáshoz tartozott a pulyka vagy más szárnyas, **Új Év napján nem szabad ba-romfit enni**, mert az hátrafelé kapar, tehát az újévben lemaradást okoz. Ezért ajánlatos ilyenkor a disznó, mert az az orrával előre túr. Innen ered az új évi malac fogyasztásának szokása, vagyis malacot újévkor és nem szilveszterkor kell enni.

„Kívánok Önöknek az újesztendőben bort, búzát, barackot, kurta farkú malacot, ko-csijuknak kereket, hordójuknak feneket, hogy ihassunk eleget; a jószágnak eleséget, takarékos feleséget, holtig tartó egészséget, az élőknek megmaradást, a holtaknak fel-támadást, Adjon az Úr Isten!”

Óbudavár – A házaspárok útja

Egy októberi szombat reggelen, Hlavička Trúdi és Tamás meghívására, utunkat vettük Óbudavárra, a Magyar Schönstatt Mozgalom központjába. Miután mind befutottunk a megbeszélthelyre, Félix Atya, a közeli Tihanyi Apátság benecés szerzetese szentmisét mutatott be a schönstatti „leánykápolnában”. Ezt követően a mozgalom központi házában kötetlen, de annál értékesebb beszélgetések mellett, elfogyasztottuk az ebédet. A napi programunk következő pontja „A házaspárok útja” 15 állomása volt, melyet kint a természetben, 1,5 km hosszú erdei sétaút alatt minden házaspár külön-külön a saját testi-lelki tempójához, ill. igényéhez mérten valósított meg. A kíséző füzetben az egyes stációkhoz egy rövid elmélkedés, az állomások művészi képekkel ellátott tábláin pedig egy-egy szentírási idézet és gondolatébresztő kérdés szolgált segítségül. Ez az útmutatás azért is volt fontos, hogy elgondolkodjunk házassági illetve családi életünkön, párbeszédre nyíljunk meg párunkkal és Jézussal egyaránt. Alkalmunk adódott arra is, hogy csendben hálát adjunk Istennek az elmúlt évekért, nem utolsó sorban áldást és erőt kérjünk a reánk váró feladatok leküzdéséhez. Mindehhez még bónuszként kaptuk a kiváló időjárást. A természet minden színben pompázott, hétágra sütött a nap, melegített és átvilágította belsőnket, fényesebbé tette napunkat. Az imaút végén a kápolnánál találkoztunk, és közösen elmondott imával, Jézusnak és Máriának hálát adva, elbúcsúztunk ettől a hittel, reménnyel és útmutatással adó helytől. Hazafelé utazva azt kértem, soha ne le-

gyen vége ennek a budavári párbeszédnek, mindig legyen erőnk folytatnunk a mindennapokban s ott, ahová az Atyától meghívást kapunk.

Mindenért hála a jó Istennek és a szervezőknek!

A teljesség igénye nélkül szeretnék megosztani egy pár információt a Schönstatt Mozgalomról: Schönstatt neve egy német helység (Vallendar) egy városrészének elnevezéséből származik. A Rajna partján, Köln alatt, Koblenznél fekszik. Ott található többek között egy kápolna, az „Ősszentély”, ahol 1914-ben Schönstatt elkezdődött. A mozgalom alapítója Kentennich Atya. Mára több mint 200 ugyanilyen kápolna áll szerte az egész világon. Magyarországon Óbudaváron, a Balaton északi partján Zánka és Nagyvázsony között áll a szentély és várja mindazokat, akik feltöltődni vágnak. A mozgalom alapítója Magyarországon Beller Tilmann atya (1985).

Schönstatt egy lelki út, különösen a hétköznapi számárára. A mozgalom alapítója egy jól működő szemléletmódot hagyott ránk: minden dolgot, szituációt

és minden embert, akivel találkozom, Isten küldöttként köszönhetek, és így konkrétan az életemben megnyilvánul Isten jelenléte.

Egy másik központi gondolat a kötődések körül forog. Ha szívvel kötődök dolgokhoz, helyekhez, szeretteimhez, vagy eszközökhöz, amiket munkámhoz használok, akkor Isten terve szerint, az ő útjain járok. Tehát ez az út nem hogy a világtól eltávolítana, hanem épp ellenkezőleg, szoros kapcsolatba hoz vele. Ezért törekszem minden lehetséges módon a környezetemre pozitívan hatni. A feladatainkat és a kötelezettségeinket megpróbáljuk minél jobban elvégezni, hogy így is a keresztények nagy hivatásához, a szent élethez közelebb jussunk. Így válnak Isten munkatársaivá.

Bíró László, a családokért felelős püspök, így vall Schönstattról:

„Schönstatt számomra az a közösség, amely legmélyebben ragadja meg a házasság szentségi titkát, Jézusban való létét... a gyökerekhez vezet vissza a házasságokat, arra hívja fel a figyelmet, hogy a házasság szentségi mivolta nem csak az esküvő pillanatában létezik, hanem szüntelen jelen van a házasságban, és Jézus által Máriához, Mária által Jézushoz tárlhatnak el a házaspárok.”

Török Sylvia; Fotó: Bartalos Gyuszi

Impresszum:

ECCLÉSIA - Az érsekújvári magyar katolikus közösség lapja

Megjelenik az egyházi év időszakaiban, évente 4-szer, 300 példányban.

Adományokból fenntartott kiadvány. Számlaszám:

150 47776/5200; IBAN: Sk 37 5200 0000 0000 150477776

Kiadó: Via Mariae, polgári társulás

Felelős: Török András

Elérhetőség: e-mail: torok.bandika@gmail.com;

mobil: +421 903 438 380

Grafikai szerkesztő: Bodzás Gergely

Munkatársak: Andruskó Gyula, Baka Szilvia, Bartalos Gyula, Berta Zoltán, Csémi Szilárd, Danczi Mónika, Ďurčo Zoltán, Fabó Éva, Hegedűs Erzsébet, Hlavička Gertrúd, Hlavička Tamás, Istenes József, Istenes Marica, Kantár Balázs, Kiss Angelika, Kovalcsik Cirill OFM, Nagy Endre, Nagy László, Pekarik Katica, Pócs Gabriella, Sárai Erika, Stifner Ivett, Sikula Katalin, Török Sylvia, Zajčiek József, Zajčiek Tamás, Závodsky Dana, Zsidó János.

Karácsonyi ajándék

„Amit idén karácsonyra szívesen adnék neked,
nem lesz becsomagolva, nem lesz rajta szalag sem,
nem a pósta hozza, nem kerül egy fityingbe sem.
De a lista hosszú, és szívemből jön, ahogy kitéárom előtted.

Mit is adnék:
örömet, ami hálából fakad,
a bimbóból virággá hajtó rózsa fenségét,
az igazi szenvedély tiszteletre méltó erejét,
amit nem érdekel a világi siker,
szabadságot, hogy nem ítélsz meg senkit, még saját magadat sem,
békét, hogy te maga légy önnön legjobb barátod,
bölcsséget, hogy megértsd hibáidat,
és megbocsásd mások ballépéseit,
együttérzést, hogy magadhoz ölelhesd a világot úgy, ahogy van,
és nem úgy, ahogy te újraalkotnád a legszívesebben,
a magány meglepő örömeit,
erőt, hogy a sajnálkozást éppúgy elvethesd, mint a feszültséget,
és gyengéden élhess a jelennek,
hogy magad és mindenki mást a szív szemével láthass,
aminek csak a Szeretet számít...

És végül azt kívánom,
hogy a Fény feltárja előtted: mindez az ajándék már benned él,
és csak arra vár, hogy kibontsd.”

Arlene Gay Levine